

PROPOZÍCIE

Vidiečanova Habovka 2022

celoštátna postupová súťaž a prehliadka hudobného folklóru detí

december 2021

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka hudobného folklóru detí Vidiečanova Habovka je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2. Súťaž je určená deťom a mládeži.
- 1.1.3. Súťažiteľ môžu ľudové hudby, speváci a inštrumentalisti.
- 1.1.4. Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.
- 1.1.5. Súťaž sa koná **každé dva roky**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie hudobného folklóru.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
 - 1.2.2.1 podporovať a rozvíjať pozitívny vzťah k tradičnej ľudovej kultúre a podnecovať na aktívnu činnosť v tejto oblasti;
 - 1.2.2.2 podporovať poznanie hudobného folklóru z územia Slovenska, rozvíjať a podnecovať hudobné nadanie a kreativitu;
 - 1.2.2.3 umožniť prezentovať výsledky svojej práce na verejnosti a konfrontovať ich s výsledkami iných;
 - 1.2.2.4 poskytnúť priestor na vzájomnú konzultáciu a diskusiu súťažiacich s členmi odbornej poroty;
 - 1.2.2.5 aktivizovať interpretov a priaznivcov hudobného folklóru, aby vyhľadávali, spracúvali a interpretovali hudobný materiál s dôrazom na dodržiavanie a rozvíjanie štýlových interpretačných znakov tradičnej ľudovej hudby z územia Slovenska;
 - 1.2.2.6 podporiť existenciu a činnosť kolektívov a sólistov interpretujúcich ľudovú hudbu;
 - 1.2.2.7 objavovať nové talenty v oblasti interpretácie hudobného folklóru.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom a odborným garantom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Organizátormi sú regionálne a krajské osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **trojstupňová**:
 - 2.1.1.1 regionálne súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.2 krajské súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.3 celoštátna súťaž a prehliadka.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola.

- 2.1.3. Súťaž na každom stupni pozostáva zo súťažných vystúpení, z interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o iné aktivity.
- 2.1.4. Odborný rozborový seminár ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.
- 2.1.5. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

2.2. Súťažné kategórie

I. Ľudové hudby

- 2.2.1 **Počet členov: 3 – 8** (výnimkou sú hudobné zoskupenia vychádzajúce z regionálnej či lokálnej hudobnej tradície, napríklad „gajdošská dvojka“ – gajdy a husle).
- 2.2.2 **Nástrojové zloženie** musí obsahovať tie hudobné nástroje, ktoré v tradičnej slovenskej ansámblovej hudbe plnia melodickú, resp. harmonicko-rytmickú funkciu, t. j. husle, kontra, kontrabas. Alternatívou husľovej alebo violovej kontry môže byť akordeón. Takéto základné nástrojové obsadenie môže byť doplnené o ďalšie hudobné nástroje zodpovedajúce hudobnej tradícii regiónu, z ktorého pochádza interpretovaný hudobný materiál. Povolenou výnimkou sú iné typy regionálnych hudobných zoskupení ako napríklad sláčikové hudby s malou basou, gitarové hudby, gajdošské muziky, nástrojové zoskupenia s heligónkou.¹

II. Spevácke skupiny

- 2.2.3 **Počet členov: 3 – 12.**
- 2.2.4 **Hudobný sprievod** je povolený v podobe jedného inštrumentalistu² alebo ľudovej hudby.

III. Sólisti speváci, spevácke duá

- 2.2.5 **Hudobný sprievod** je povolený v podobe jedného inštrumentalistu² alebo ľudovej hudby.

IV. Sólisti inštrumentalisti

- 2.2.6 **Hudobný sprievod** inštrumentalistu **nie je povolený.**
- 2.2.7 Hudobný nástroj musí patriť do inštrumentára tradičnej ľudovej hudby z územia Slovenska a primárne spĺňať melodickú funkciu (pastierske píšťaly, gajdy, gajdica, ústna harmonika, heligónka atď.).
- 2.2.8 Inštrumentalista môže spievať, pri hodnotení sa však prihliada najmä na inštrumentálny prejav.
- 2.2.9 V rámci jedného súťažného čísla môže inštrumentalista hrať iba na jednom hudobnom nástroji.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky kolektívy a sólisti, ktorí vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky a z tohto územia čerpajú hudobný folklórny materiál.

¹ Zobcová a priečna flauta nepatria do inštrumentára tradičnej ľudovej hudby Slovenska.

² Hudobný nástroj z tradičného hudobného inštrumentára.

3.1.2. Do regionálneho kola súťaže sa súťažiaci prihlasujú **podľa miesta svojho bydliska alebo pôsobenia**. Ak sa v mieste bydliska/pôsobenia neuskutoční regionálne kolo, prihlásia sa do regionálneho kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori.³

3.1.3. Do súťaže sa **účinkujúci prihlasujú** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.

3.2. Súťažné podmienky

3.2.1. Účinkujúci prechádza všetkými stupňami súťaže **s tým istým súťažným vystúpením**, ktoré uvedie v základnom stupni súťaže.⁴

3.2.2. Trvanie súťažného čísla musí byť v rozsahu **3 – 5 minút**.

3.2.3. V čase prihlásenia súťažiacich do súťaže musí mať súťažiaci **maximálny vek 16 rokov**. Výnimkou je hráč na kontrabase, husľovej alebo violovej kontre v kategórii ľudovej hudby, ktorý môže mať v čase prihlásenia do súťaže maximálny vek 18 rokov.

3.2.4. V kategórii ľudovej hudby je v rámci súťažného vystúpenia povolené účinkovanie jedného pedagóga⁵, ktorý môže hrať na hudobnom nástroji sprievodnej funkcie⁶ a v odôvodnených prípadoch aj melodickú funkciu⁷. Pedagóg nemá povolené viesť kapelu ako predník ľudovej hudby.⁸

3.2.5. **Hra z nôt nie je povolená**.

3.2.6. Odporúča sa interpretovať hudobný materiál regiónu, z ktorého pochádza interpret/interpreti.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Regionálne a krajské súťaže a prehliadky

4.1.1. Uskutočniť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

4.1.2. Informácie o termíne a konaní regionálneho kola je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra čo najskôr po vyhlásení celoštátnej súťaže.

4.1.3. Po skončení daného kola označí organizátor postupujúcich interpretov a kolektívov do vyššieho kola súťaže priamo v systéme prihlasovania.

4.1.4. **Protokol o udelení cien a výsledkov** treba zaslať **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi konkrétneho vyššieho kola súťaže.

4.1.5. **Protokol o udelení cien a výsledkov a hodnotiacu správu** predsedu poroty treba zaslať **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže **zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra**.

4.1.6. Pri tvorbe propagačných materiálov **uvádza** organizátor daného kola súťaže **Národné osvetové centrum** ako vyhlasovateľa a odborného garanta súťaže a **používa** organizátor

³ V ostatných prípadoch sa stáva základným stupňom súťaže krajské kolo.

⁴ Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty.

⁵ Pedagóg, ktorý je uvedený v prihláške a preukázateľne pripravoval súťažiaca kapelu na všetky kolá súťaže.

⁶ Kontrabas, husľová/violová kontra, cimbal, akordeón/heligónka.

⁷ Pedagóg môže doplniť hudobné zoskupenie kapely ako druhý huslista alebo ako hráč na inom melodickom nástroji, v prípade, že to vyžaduje charakter hudobného materiálu.

⁸ V prípade, že spolu súťažajú detské hudby s hrajúcim pedagógom a bez neho, pri hodnotení bude tento fakt braný na zreteľ. Hodnotiť sa budú primárne výkony detských interpretov. Účinkovanie pedagóga nahrádzajúceho detského interpreta bude zohľadnené aj pri hodnotení celkovej súhry ansámblu.

regionálneho kola súťaže logotyp Národného osvetového centra pre celoštátne postupové súťaže, ktorý je spolu s logomanuálom sťahuteľný na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/>.

4.1.7. Na propagačných materiáloch je nevyhnutné **uviesť hlavný názov** postupovej súťaže „Vidiečanova Habovka“ a taktiež **podnázov** „Celoštátna postupová súťaž a prehliadka hudobného folklóru detí“.

4.2. Krajské súťaže a prehliadky

4.1.1. Organizátor krajskej prehliadky zabezpečí **audiovizuálnu dokumentáciu** podujatia a dodá ju do Národného osvetového centra najneskôr **1 mesiac** pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.⁹

4.3. Celoštátna súťaž a prehliadka

4.3.1. Organizátorom je Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne.

4.3.2. Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátneho podujatia.

4.3.3. Pri tvorbe propagačných materiálov **spolupracuje** organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra, **uvádza Národné osvetové centrum** ako vyhlasovateľa a odborného garanta súťaže a **používa** logotyp Národného osvetového centra pre celoštátne postupové súťaže, ktorý je spolu s logomanuálom sťahuteľný na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/>.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

5.1.1. Odborná porota pozostáva z aktívnych odborníkov v oblasti etnomuzikológie, muzikológie a etnológie a pod. s adekvátnou viacročnou praxou, pričom sa odporúča proporcionálne zastúpenie porotcov so zameraním na spev, ansámblovú hru a hru na sólových nástrojoch.

5.1.2. Poroty môžu mať **3 až 5 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.

5.1.3. Vymenovanie porotcov

5.1.3.1. Regionálne poroty vymenujú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne kolá súťaže. Členov odbornej poroty odporúčame vyberať zo zoznamu odporúčaných porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.

5.1.3.2. V odbornej porote **na krajskej úrovni** musí byť **jeden člen vybraný Národným osvetovým centrom**. Ostatných členov krajskej poroty vyberajú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk, ktoré organizujú krajské kolá súťaže. Pri výbere porotcov odporúčame organizátorom krajských kôl vyberať zo zoznamu odporúčaných porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.

5.1.3.3. Celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**.

⁹ Organizátor krajskej prehliadky spíňa tiež všetko uvedené v bode 4.1.

5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. nie je **vedúcim súťažného kolektívu/jednotlivca, autorom súťažného čísla** alebo je v **blízkom príbuzenskom vzťahu** s účinkujúcimi.

5.2. Hodnotenie súťaže

5.2.1. Hodnotenie súťažiacich prebieha zaradením všetkých súťažiacich do **zlatého, strieborného a bronzového pásma**.

5.2.2. Ďalej sa na nižších stupňoch súťaže udeľuje jeden **priamy postup** do vyššieho kola **v každej kategórii**.¹⁰ Na celoštátnom kole súťaže sa udeľuje jeden **titul laureáta v každej kategórii**.

5.2.3. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.

5.2.4. Predseda poroty na **regionálnej** a **krajskej** úrovni spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty. Na **celoštátnej** úrovni to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. Formulár hodnotiacej správy je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

5.3.1. Všeobecne

5.3.1.1. repertoár – výber piesní adekvátne veku interpretov a ich interpretačným možnostiam;

5.3.1.2. dramaturgická výstavba a scénické spracovanie tematicky uceleného súťažného čísla;

5.3.1.3. spracovanie hudobného materiálu zo zvukových, filmových a písomných prameňov;

5.3.1.4. dodržiavanie a zvládnutie lokálnych a regionálnych štýlovo-interpretačných znakov;

5.3.1.5. technická a interpretačná úroveň súťažiacich;

5.3.1.6. celkový výraz.

5.3.2. V kategórii I – ľudové hudby

5.3.2.1. intonácia a súhra celého hudobného zoskupenia¹¹;

5.3.2.2. technika hry na jednotlivých hudobných nástrojoch;

5.3.2.3. vhodnosť výberu nástrojového obsadenia vo vzťahu k interpretovanému (lokálnemu, regionálnemu) hudobnému materiálu;

5.3.2.4. dodržiavanie a zvládnutie štýlovo-interpretačných znakov ansámblového prejavu (variačná technika, harmonicko-rytmický sprievod a pod.).

5.3.3. V kategórii II – spevácke skupiny

5.3.3.1. **kvalita hlasov** (farba, rozsah), súzvuk skupinového spevu;

5.3.3.2. **intonácia**;

5.3.3.3. **vyváženosť** a proporčné zastúpenie jednotlivých hlasov a súzvuk v rámci skupinového spevu;

5.3.3.4. **dodržiavanie štýlotvorných vokálnych prvkov** typických pre danú lokalitu alebo región (dodržiavanie vedenia hlasov, spôsob tvorenia tónu, predspev, výskanie a pod.).

5.3.4. V kategórii III – sólisti speváci, spevácke duá

¹⁰ Na nižšom stupni súťaže môže porota v prípade vynikajúcich vystúpení udeliť návrh na postup ešte dvom súťažiacim jednotlivcom alebo kolektívom v každej kategórii. Organizátor vyššieho kola súťaže, v prípade celoštátneho kola Národné osvetové centrum, spolu s ďalšími odborníkmi rozhodne, či je možné návrhy prijať.

¹¹ V prípade, že s ľudovou hudbou účinkuje aj pedagóg, v rámci intonácie a súhry sa hodnotí výkon detských interpretov.

- 5.3.4.1. **kvalita hlasov** (farba, rozsah), súzvuk hlasov speváckeho dua;
- 5.3.4.2. **intonácia**;
- 5.3.4.3. **vyváženosť** a proporčné zastúpenie jednotlivých hlasov a súzvuk v rámci speváckeho dua;
- 5.3.4.4. **dodržiavanie štýlotvorných vokálnych prvkov** typických pre danú lokalitu alebo región (dodržiavanie vedenia hlasov, spôsob tvorenia tónu, predspev, výskanie a pod.).

5.3.5. V kategórii IV – sólisti inštrumentalisti

- 5.3.5.1. **technika hry**;
- 5.3.5.2. **výber piesní** zodpovedajúci typu nástroja;
- 5.3.5.3. dodržiavanie a **zvládnutie štýlovo-interpretáčnych znakov**, typických pre danú lokalitu alebo región;
- 5.3.5.4. sprievodný spev, ak je v súlade s charakterom regiónu a typom hudobného nástroja. Primárne sa však hodnotí hra na hudobnom nástroji.

5.4. Ceny

- 5.4.1. Vecné ceny a diplomy.
- 5.4.2. Laureáti súťaže postupujú na **Folklorný festival Východná** a **Festival neprofesionálneho umenia TVOR•BA** v Bratislave-Starom Meste.

6. KONTAKT

- 6.1. V prípade nejasností kontaktujte odborného pracovníka Národného osvetového centra pre folklór a folklorizmus:

Mgr. Michal Noga

Národné osvetové centrum
Námestie SNP č. 12
812 34 Bratislava
michal.noga@nocka.sk
+421 2 204 71 254

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpísaním generálnym riaditeľom Národného osvetového centra.
- 7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- 7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok a pokynov uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažiaci/súťažný kolektív prijatý do súťaže alebo môže byť zo súťaže vyradený.
- 7.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že berie na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:
 - 7.5.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s jeho podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiaceho na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ),

- 7.5.2. obrazové snímky podobizní súťažiacoho budú vyhotovené a sú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutého súťažiacoho nie je potrebný,
- 7.5.3. použitie obrazových snímok podobizní súťažiacoho podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.
- 7.6. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospeléj osoby (choreografa, pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospeléj osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného či sociálneho charakteru.
- 7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažný umelecký výkon nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má vysporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu.
- 7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie jeho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, a to najmä, avšak nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu jeho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu jeho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.
- 7.9. Súťažiaci vyhlasujú, že sa oboznámili s podmienkami spracúvania osobných údajov Národným osvetovým centrom, ktoré sú dostupné na www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.
- 7.10. Prílohy k propozíciám
- 7.10.1. Príloha č. 1 – Formulár **protokolu o udelení cien a výsledkov** regionálnej a krajskej postupovej súťaže a prehliadky (vypĺňa organizátor daného stupňa súťaže).
- 7.10.2. Príloha č. 2 – Formulár **hodnotiacej správy pre porotcov** (vypĺňa predseda poroty na nižších stupňoch súťaže a všetci členovia poroty na celoštátnej úrovni).
- 7.10.3. Príloha č. 3 – **Zoznam odporúčaných porotcov.**

Bratislava 13. 12. 2021

.....
Mgr. Erik Krišák,
generálny riaditeľ